

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ ΛΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

«Ο χρόνους και καιρούς εξουσιάζων Κύριος αξιώνει την τοπική μας Εκκλησία να εορτάσει σήμερα ένα ιστορικό γεγονός, που συνάπτει το παρελθόν με το παρόν, το χθες με το σήμερα. Και κατά πρώτο λόγο δοξάζουμε το Πανάγιο Όνομα του Τριαδικού Θεού και Τον ευχαριστούμε, διότι ήχθη εις αίσιον πέρας η προ τριετίας περίπου αρξαμένη διαδικασία αποκαταστάσεως και ανακαινίσεως γενομένης του ιστορικού τούτου Μητροπολιτικού Ναού, ενός Ναού, ο οποίος για 180 και πλέον χρόνια παραμένει η καρδιά της πόλεως του Διδυμοτείχου αλλά και της τοπικής μας Εκκλησίας.

Πως εκτίσθη αυτός ο Ναός; Ποιοι εργάσθησαν γι' αυτό; Την απάντηση στα δύο αυτά ερωτήματα μας την δίδει η περιπετειώδης ιστορία του Ναού τούτου, ο οποίος ερημούτο κατά καιρούς και πάλιν ανεγείρετο εκ βάθρων. Μας δίδει την απάντηση ακόμη η αδάμαστη ζωτικότητα του στοιχείου μας και η θερμουργός πίστη των Ρωμιών και το θάρρος και η παρρησία τους, αλλά και η υπομονή και επιμονή δια μέσου των αιώνων της ιστορίας της φυλής μας. Και όλα αυτά τα χαρακτηριστικά των κατά καιρούς χριστιανών αυτής της πόλης συνειργάσθησαν με την θεοσέβεια, τον μόχθο και τη γενναιοδωρία των κτιτόρων του Ναού τούτου.

Όταν πριν από 180 περίπου χρόνια, το 1834, ο Μητροπολίτης Καλλίνικος ο Κρής, καθηγιάζε το ιερό αυτό θυσιαστήριο οι χριστιανοί μας ήταν και πονεμένοι, υπό το ζυγό των αλλογενών, αλλά και ασφαλώς και πιο πτωχοί απ' ό,τι εμείς σήμερα. Και όμως αυτοί έκαναν το θαύμα και έκτισαν το Ναό αυτό και τον παρέδωσαν στις επόμενες γενεές, σε μας τους απογόνους του σήμερα, που πάλι ζούμε σε δύσκολες και πονηρές εποχές. Βέβαια τον έκτισαν για τις δικές τους μέρες, για τις δικές τους πνευματικές ανάγκες. Αλλά τον έκτισαν και τον καθιέρωσαν και τον λειτούργησαν δια να τον αφήσουν και δια την αύριον, σε μας.

Σημειωτέον ότι το κτίσιμο ενός Ναού υπαγορεύεται πάντοτε από την υπαρξιακή ανάγκη του ανθρώπου να αισθάνεται την παρουσία του Θεού κοντά του, μέσα στον μάταιο και αβέβαιο αυτό κόσμο. Να αισθάνεται την παρουσία του Θεού κοντά του μέσα στον καταλύτη χρόνο που ρέει και φεύγει. Η ανέγερση ενός Ναού είναι μια πράξη πίστεως του ανθρώπου στην αιωνιότητα, στην αθανασία, στην αφθαρσία...

Εορτάζοντες λοιπόν, σήμερα, το ευτυχές αυτό γεγονός, το δια τους χρόνους και τας περιστάσεις που ζούμε πολυσήμαντο, συνήχθημεν εμείς οι απόγονοι των κτιτόρων του Ναού τούτου, την παρακαταθήκην απαρασάλευτη φυλάσσοντες. Συγκεντρωθήκαμε, ενώπιον του ιερού τούτου θυσιαστηρίου σε λατρευτική σύναξη και σύροντες το καταπέτασμα του χρόνου μελετούμε το παρελθόν, το μακρινό χθες, το οποίο μας οδήγησε στο σήμερα, χωρίς να λησμονούμε όμως ποτέ ότι ο Ιησούς Χριστός, χθες και σήμερα ο αυτός και ότι ο Ίδιος κατευθύνει την ιστορία κατά τις ακατάληπτες στην δική μας διάνοια βουλές Του. Διδασκώμεθα ωσαύτως από την πίστη, την τόλμη, το ζήλο των προγόνων μας, ελάχιστο δείγμα των οποίων είναι η προ 180 ετών, παρά τις αντιξοότητες και τα χαλάσματα των καιρών, ανέγερση εκ βάθρων στο Φρούριο του Διδυμοτείχου του περικαλλούς αυτού Μητροπολιτικού Ναού του Αγίου Αθανασίου. «Δόξα και τιμή και ειρήνη οφείλεται παντί τω εργαζομένω το αγαθόν» κατά τόν απόστολον Παύλον (Ρωμ. 2,10).

Δόξα και τιμή, λοιπόν, στους αφανείς εκείνους ορθοδόξους χριστιανούς, οι οποίοι υπό δεινάς περιστάσεις του Γένους μας και σε μέρες χαλεπές και γεμάτες από ένδεια, υστερούμενοι, κακουχούμενοι και θλιβόμενοι, προσέφεραν, στήριξαν, επιτρόπευσαν, ανήγειραν και προίκισαν το Ναό αυτό, του οποίου κάθε πέτρα περικλείει και μια ιστορία, και ένα δάκρυ και ένα αναστεναγμό εκείνων που με τον οβολό τους και με την προσωπική τους εργασία συνετέλεσαν στο κτίσιμό του. Σ' όλους αυτούς, τους πτωχούς και τους πλούσιους, τους λογάδες και τους απλούς ψαράδες που εργάσθηκαν για το Ναό αυτό καταθέτουμε σήμερα την ευγνωμοσύνη μας. Η μνήμη τους παραμένει αιώνια στις καρδιές μας. Δόξα και τιμή επίσης οφείλεται και σε εκείνους, οι οποίοι στη συνέχεια παρέλαβαν από αυτούς την σκυτάλη και μέσα στο πέρασμα του χρόνου συντήρησαν, επιδιόρθωσαν

και εξωράισαν, μετά από καταστροφές, και πάλιν ανήγειραν και παρέδωκαν τον Ναό αυτόν σε μας, ως Εκκλησία Θεού Ζώντος.

Όπως επίσης τιμή και έπαινος πρέπει και σ' εκείνους, οι οποίοι «ποτέ άπ' τό χρέος μή κινούντες», με θυσίες μεγάλες και ζήλο προς τα πάτρια, εργάσθηκαν επ' εσχάτων των ημερών, παρά τη γκρίνια μερικών, για την αποκατάσταση και ανακαίνιση του Ναού αυτού, ο οποίος έφερε εμφανή τα ίχνη της φθοράς του πανδαμάτορος χρόνου και της εγκατάλειψης, και μας τον παραδίδουν σήμερα εξωραϊσμένο, και έτοιμο να συγκεντρώση και πάλι κάτω από τους θόλους του τους πιστούς μας, όπως η Κιβωτός του Νώε, δια να χαρίζει στους ακρίτες μας προοπτική ζωής και ελπίδα.

Και επειδή ομίλησα περί μεμψιμοιρίας και γκρίνιας οφείλω μια εξήγηση. Είναι εύκολος ο λόγος της κρίσεως και της επικρίσεως εκ του ασφαλούς. Από την ασφάλεια πολλές φορές εμείς οι άνθρωποι κρίνουμε την ανασφάλεια και επαναπαυόμεθα μόνον εις τούτο, εις την κρίση του έργου εκείνων που μοχθούν και γρηγορούν φυλάσσοντας φυλακάς νυκτός και ημέρας. Γιατί; Διότι ευρισκόμεθα εις την ασφάλεια, εν μακαριότητι, και θέλουμε ίσως το παράδειγμά μας να το μιμηθούν και οι άλλοι... Η πράξις όμως αυτή της εγκαταλείψεως του αγώνος θεωρείται και είναι, αν μη τι άλλο, φυγομαχία και προδοσία του αγώνος. Φυγή από τη ζωή, φυγή από την πραγματικότητα. Διότι δυσκολίες, θλίψεις και στεναχώριαι παντού υπάρχουν. Και προβλήματα υπάρχουν. Όλα αυτά είναι επακόλουθα της ζωής. Και ο άνθρωπος, και μάλιστα ο πιστός, πρέπει να παλαίμη για να κερδίση την ζωή.

Σ' αυτούς, λοιπόν, οι οποίοι είτε σαν επιβλέποντες, είτε σαν τεχνικοί, εργάσθηκαν και εκοπίασαν στο ανακαινιστικό αυτό έργο που έγινε επιστασία του Υπουργείου Πολιτισμού και μάλιστα της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων με την οικονομική υποστήριξη των ΕΣΠΑ, απονέμεται τιμή και ευχαριστία, ως εργασαμένων το αγαθόν.

Αγαπητοί,

Το σημερινό γεγονός συνάπτει το χθες με το σήμερα. Μας τοποθετεί στην θέση που μας ανήκει στην διαδοχή των γενεών που πέρασαν από της κτίσεως του Ναού. Διότι οι γενεές είναι αλληλέγγυες και κάθε μια έχει και οφείλει να προσφέρει την δική της υπαρκτική συμβολή στην ροή της ιστορίας. Εμείς παραλάβαμε μια κληρονομιά από τούς πατέρες μας και οφείλαμε και οφείλουμε να την φυλάξουμε, οφείλαμε και οφείλουμε να την εμπλουτίσουμε. Χωρίς να αγωνιούμε για το αύριο, μας αρκεί ο κόπος και η ταλαιπωρία της σήμερον. Το αύριο δεν εξουσιάζεται από εμάς, διότι καθ' ολοκληρίαν ευρίσκεται στα χέρια του Κυρίου, του χθες και σήμερα και πάντοτε κυβερνώντος την ζωή μας και κατευθύνοντος την ιστορία. Και ας μη θέλουν να το παραδεχθούν οι ισχυροί της γης και οι σοφοί του αιώνας τούτου. Έρχεται όμως ώρα που συμβαίνουν γεγονότα που κρίνουν την ιστορία και τους υπολογισμούς των σοφών και τους ανατρέπουν.

Είναι από τα μυστήρια του Θεού, τα ανεξιχνίαστα, η παρουσία και η μαρτυρία της Ρωμοσύνης στον ευαίσθητο αυτό χώρο, που συναντάται η Ανατολή με τη Δύση, ο Χριστιανισμός με τον Μωαμεθανισμό, ο ελληνικός, ο σλαβικός και ο ανατολικός πολιτισμός. Πάντοτε οι λίγοι ή οι πολλοί φυλάξαν εδώ την ευθύνη. Αλλά και σήμερα το χρέος μας είναι εμείς εδώ οι λίγοι να φυλάξουμε την ευθύνη. Σήμερα το χρέος μας είναι εμείς να συνεχίσουμε και, ει δυνατόν, να εμπλουτίσουμε αυτό που μας παρεδόθη. Και εδώ είναι η αξία μας, διότι σε κάθε γενεά ο Θεός επιφυλάσσει ένα ιδιαίτερο καθήκον. Για μας τους σύγχρονους το καθήκον είναι να ανανεώνουμε το λάδι στην ακοίμητη κανδήλα, του ιερού τούτου Σκηνώματος, για να μην σβήση ποτέ! Για να φωτίζει πάντα με το μελιχρό και ιλαρό φως της τις καρδιές των ανθρώπων!

Συνδεδεμένη, λοιπόν, η δική μας γενεά με την γενεά εκείνων που έκτισαν τον Ναό αυτό συνεχίζει την ιστορία, συνεχίζει την παράδοση, συνεχίζει το καθήκον, όχι πλέον της ανεγέρσεως, αλλά της διαιωνίσεως, της συντηρήσεως και της λειτουργίας του Ναού τούτου στους δίσεκτους χρόνους μας

και τους επέκεινα. Η ευθύνη είναι μεγάλη, το χρέος βαρύ. Αλλά μέγας ο Θεός ημών. Και μάλιστα Θεός ο ποιων θαυμαστά και εξαίσια μόνος.

Κύριε εμείς οι λίγοι, αλλά αναρίθμητοι μπροστά στα μάτια Σου, μαζί με τα παρόντα σήμερα εδώ πνεύματα των μακαρίων κτιτόρων, ιδρυτών, ανακαινιστών και προαπελθόντων ενοριτών του ιερού τούτου Σκηνώματός Σου, ηγαπήσαμεν την ευπρέπειαν του οίκου Σου, και είμεθα συγκεντρωμένοι εδώ την γεμάτη από χρέος και ευγνωμοσύνη στιγμή αυτή. Και κλίνουμε γόνυ ευλαβείας ενώπιόν Σου. Και είμεθα αποφασισμένοι να συνεχίσουμε τον αγώνα. Και δεν υπάρχει ανάγκη αποδείξεων για να πιστοποιήσουμε την απόφασή μας αυτή, γιατί μέσα στη σιωπή μας θα ακούμε πάντα την φωνή των προγόνων μας να μας προτρέπη στο καθήκον, στην συνέχεια, στην ελπίδα...

Παραδίδοντες, λοιπόν, εαυτούς και αλλήλους και όλη την ζωή μας και τον άγιο αυτόν Οίκο του Κατοικητηρίου Σου, σε Σένα Κύριε, τον χθες και σήμερα και πάντοτε προσκυνητό Θεό μας, σε Σένα που εξουσιάζεις τους χρόνους και τους καιρούς και ετάζεις καρδίας και νεφρούς, Σε ικετεύουμε μη μας αφήσεις να πειρασθούμε περισσότερο απ' ότι μπορούμε να αντέξουμε. Εσύ είσαι η ελπίδα μας, η καταφυγή μας, η σκέπη μας. Σε Σένα τήν πάσαν ελπίδα της ζωής μας ανεθέμεθα, φιλόανθρωπε Κύριε. Αμήν».